

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

“ ___ ” _____ 20__ р.

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності **6.030509 Облік і аудит**

за освітньою програмою **Облік і аудит**

на тему: **«Облік, контроль та аналіз основних засобів
(на прикладі ТОВ «Арікол»)»**

Виконавець:

студентка обліково-економічного факультету
Павличенко Д. О. _____

Науковий керівник:

к. е. н. доцент
Семенова К. Д. _____

Одеса 2019

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Перехід до Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО) пов'язаний з низкою питань, одним з яких вважається запобігання помилок, пов'язаних з обліком, аналізом і контролем основних засобів, обліком витрат на їх відновлення, а також амортизацію.

Дані питання набули своєї актуальності оскільки власникам, кредиторам й інвесторам, як вітчизняним так і закордонним, необхідна доступність оперативної та достовірної інформації щодо стану, руху, нарахування амортизації, оновлення та ефективності використання основних засобів. Виробництво та реалізація продукції, яка є конкурентоспроможною, і задоволення змінного попиту є основними функціями діяльності компанії та їх досягнення можливе лише при постійному оновленні основних засобів.

До складу проблемних питань відносяться різноманітні підходи авторів наукових робіт щодо встановлення сутності основних засобів, визначення існуючих розбіжностей при відображенні основних засобів у бухгалтерському та податковому обліку, протиріччя, які виявляються при нарахуванні та обліку їх амортизації. Незважаючи на дуже велику кількість наукових досліджень вони й сьогодні потребують ретельного вивчення.

Значний вклад у формування методичних підходів та теоретичних основ для вирішення таких завдань як контроль, облік та аналіз основних засобів зробили вчені: М.Т. Білуха, Ф.Ф. Бутинець, С. Ф. Голов, А.Г. Завгородній, М.А. Завгородній, С.Ф. Кужельний, В.С. Ленъ , В.Г. Лінник, Н.Ф. Огійчук, В.Ф. Палій, В.В. Сопко, Л.К. Сук та інші. Науковці найбільшу увагу приділяють проблемам розкриття сутності основних засобів, організації обліку операцій руху основних засобів, питанням їх оцінки, обґрунтованого вибору відповідного методу нарахування амортизації, порядку обліку витрат на ремонт з метою удосконалення існуючої системи їх обліку.

Мета дослідження. Метою даної роботи є дослідження теоретичних основ та розробка практичних рекомендацій з організації обліку, контролю та аналізу використання основних засобів з метою забезпечення безперервного та ефективного функціонування підприємства в сучасних умовах господарювання.

Завдання дослідження. Для досягнення поставленої мети у роботі поставлені наступні завдання:

- узагальнення існуючих теоретичних підходів до визначення сутності економічної категорії «основні засоби»;
- визначення критеріїв класифікації основних засобів за різними ознаками;
- розкриття проблемних питань оцінки основних засобів;
- визначення нормативно-правового регулювання обліку основних засобів;
- дослідження методичних аспектів обліку операцій надходження та вибуття основних засобів;
- проведення фінансово-економічного аналізу діяльності підприємства ТОВ «Арікол»;

- організація контролю основних засобів на підприємстві;
- проведення аналізу стану основних засобів на підприємстві;
- здійснення аналізу ефективності використання основних засобів на підприємстві.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процес організації і методики обліку, аналізу та контролю використання основних засобів на підприємстві ТОВ «Арікол».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і практичних питань бухгалтерського обліку, контролю і аналізу основних засобів.

Методи дослідження. Вирішення поставлених у роботі завдань досягнуто за рахунок застосування загальнонаукових методів аналізу та синтезу (для розкриття теоретичних аспектів обліку основних засобів), історичного (при вивченні генезису категорії «основні засоби»), спостереження (для визначення стану обліку основних засобів на досліджуваному підприємстві), класифікації (при дослідженні питання класифікації основних засобів), табличний (для відображення аналітичної інформації), узагальнення (при формуванні висновків на основі даних дослідження).

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативно-правові акти, щодо організації обліку та зокрема обліку операцій з основними засобами, наукові роботи зарубіжних та вітчизняних авторів з питань обліку основних засобів, податкова і фінансова звітність, первинні документи та облікові реєстри, наказ про облікову політику, статут підприємства ТОВ «Арікол».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (48 найменувань) та 17 додатків. Загальний обсяг роботи становить 71 сторінку. Основний зміст викладено на 63 сторінках. Робота містить 22 таблиці, 5 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

Випускна робота містить вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел, додатки.

У першому розділі **«Економічна сутність основних засобів, їх визнання, класифікація та оцінка»** розглянуто теоретичні аспекти сутності основних засобів, їх класифікації та оцінки, проблеми обліку основних засобів в системі національних та міжнародних стандартів.

У другому розділі **«Теорія та практика обліку основних засобів на ТОВ «Арікол»»** визначено особливості організації синтетичного та аналітичного обліку основних засобів на підприємстві ТОВ «Арікол».

У третьому розділі **«Контроль та аналіз ефективності використання основних засобів на ТОВ «Арікол»»** здійснено фінансово-економічний аналіз діяльності ТОВ «Арікол», контроль основних засобів на підприємстві та ефективність їх використання.

ВИСНОВКИ

У результаті наукового дослідження та критичного розгляду основних аспектів та проблем теорії і практики обліку основних засобів можна зробити такі висновки.

Основні засоби – матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання в процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам для здійснення адміністративних і соціально-правових дій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких становить більше одного року. Будь-яке підприємство самостійно визначає особовий склад і структуру основних засобів, які можуть відрізнятися, однак в цілому до них зараховуються будь-які об'єкти, вартість яких становить понад 6000 грн.

Амортизація – це систематичний розподіл вартості основних засобів, що амортизуються протягом строку їх корисного використання (експлуатації). Знос – це категорія виробнича, а не фінансова, в той час як амортизація характеризує частину коштів, яку призначено на відновлення основних засобів.

Розрахунок типу фінансової стійкості підприємства показав, що підприємство і в 2017 і в 2018 році знаходилось у нестійкому фінансовому стані. Дане положення було обумовлено тим, що у 2018 році підприємство стало збитковим. На підприємстві ТОВ «Арікол» протягом аналізованого періоду чистий фінансовий результат зменшився у 2017 році він складав 321 тис. грн., а в 2018 році підприємство зазнало збитків у розмірі 10264 тис. грн., тобто підприємство є збитковим.

Аналіз операційних витрат показав, що у 2018 році порівняно із 2017 роком сума операційних витрат збільшилась на 23%. У структурі операційних витрат найбільшу питому вагу займають інші операційні витрати. На кінець 2018 року їхня питома вага у структурі операційних витрат складала 64 %.

Ефективність використання основних засобів на підприємстві підвищилась у 2018 році порівняно з 2017 роком. Це підтверджується зростанням таких показників, як віддача; сума прибутку від операційної діяльності, яка була отримана у розрахунку на 100 грн. основних виробничих засобів.

Отже, підприємство ефективно використовує об'єкти основні засоби і вони потребують більшого оновлення та модернізації. Також було встановлено, що на підприємстві ТОВ «Арікол» бухгалтерський облік автоматизовано. Облік регулюється наказом про облікову політику. Вибуття та надходження основних засобів регламентується П(С)БО 7, а також методичними рекомендаціями, інструкціями та положеннями з деяких питань обліку. Аналітичний облік представлений інвентарними картками, які ведуться на кожен окрему одиницю основних засобів. На ТОВ «Арікол» основними шляхами надходження основних засобів є: надходження від постачальників за оплату, надходження як внески учасників до статутного капіталу.

На досліджуваному підприємстві основними шляхами вибуття основних засобів є: продаж; ліквідація через невідповідність визнання активом; списання у випадку виявлення нестачі.

Під час аналізу обліку основних засобів на досліджуваному підприємстві було виявлено такі недоліки та запропоновано такі шляхи їх вирішення:

- 1) на ТОВ «Арікол» у первинних документах заповнюються не всі реквізити, тому для більш точного обліку рекомендовано заповнювати всі реквізити у первинних паперових документах з обліку основних засобів;
- 2) оскільки інвентарні картки ведуться лише у електронному вигляді, то підприємству рекомендовано вести інвентарні картки як в електронному так і в паперовому вигляді;
- 3) використовувати типові форми, затверджені Наказом № 818 від 13.09.2016 № 818, оскільки вони більш сучасні;
- 4) оскільки на досліджуваному підприємстві використовується лише прямолінійний метод для нарахування амортизації, то рекомендуємо додатково використовувати виробничий метод нарахування амортизації для вантажних автомобілів, так як знос цих основних залежить від інтенсивності використання, так як вони виконують визначений обсяг перевезень.
- 5) покращило би бухгалтерський облік основних засобів застосування прискорених методів амортизації для об'єктів основних засобів, які швидко морально застарівають, або у міру старіння яких значно збільшуються витрати на їх ремонт та технічне обслуговування (транспортні засоби, комп'ютери). Використання одного прямолінійного методу для розрахунку амортизації основних засобів є недоцільним для здійснення оптимальної амортизаційної політики;
- 6) для якісного, відповідального виконання робіт з приймання та списання об'єктів основних засобів доцільно розробити робочу інструкцію, у якій чітко визначити перелік робіт і порядок їх здійснення, функції та завдання кожного члена комісії, а також їх відповідальність;
- 7) на підприємстві облік основних засобів ведеться у програмі «1С Підприємство 8.2», тому підприємству можна порекомендувати вести облік основних засобів за допомогою більш оновленого програмного продукту «1С Підприємство 8.3», який дозволяє повністю автоматизувати процес виписування первинної документації разом з веденням реєстру документів (що додає упорядкованості в обліковому процесі);
- 8) на підприємстві є в наявності документи з прийняття, переміщення та списання основних засобів, які зберігаються без підпису керівника або головного бухгалтера. Кожен документ повинен підписувати головний бухгалтер або керівник – це необхідно для правильного оформлення первинних документів обліку основних засобів.

АНОТАЦІЯ

Павличенко Д.О. «Облік, контроль та аналіз основних засобів (на прикладі ТОВ «Арікол»)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 6.030509 «Облік і аудит»

(шифр та назва спеціальності)

за освітньою програмою «Облік і аудит».

(назва освітньої програми)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2019.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти обліку, контролю та економічного аналізу наявності та ефективного використання основних засобів у ТОВ «Арікол».

Проаналізовано теоретичні аспекти класифікації основних засобів, як у національних, так і міжнародних стандартах обліку, досліджено практичні питання обліку та контролю руху основних засобів, порядок нарахування амортизації, аналіз ефективності використання основних засобів на підприємстві.

Запропоновано основні напрямки вдосконалення, сформульовані конкретні рекомендації та пропозиції, що до усунення існуючих недоліків та покращення стану обліку на ТОВ «Арікол».

Ключові слова: основні засоби, оцінка основних засобів, методи амортизації, ефективність використання, П(с)БО, МСБО.

ANNOTATION

Pavlichenko D. "Accounting, control and analysis of fixed assets (for example, LLC" Arikol ").

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 6.030509 «Accounting and Audit»

(code and name of the specialty)

for the educational program «Accounting and Audit».

(title of the educational program)

Odessa National Economics University. – Odessa, 2019.

The work deals with the theoretical aspects of accounting, control and economic analysis of the availability and effective use of fixed assets at "Holding Company Micron" LLC are considered.

Author analysis the theoretical aspects of the classification of fixed assets, both in national and international accounting standards, are analyzed, practical issues of accounting and control of fixed assets movement, depreciation charge calculation, analysis of the efficiency of the use of fixed assets at the enterprise are investigated.

The main directions of improvement are proposed, specific recommendations and suggestions are put forward to eliminate existing disadvantages and improve the accounting status at "Aikol" LLC.

Keywords: fixed assets, valuation of fixed assets, depreciation methods, efficiency of use, national standards of accounting, IAS.